

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní vzdělávací program pro
předškolní vzdělávání

1	Identifikační údaje o škole.....	3
1.1	Název ŠVP.....	3
1.2	Údaje o škole.....	3
1.3	Zřizovatel.....	3
1.4	Platnost dokumentu.....	4
2	Obecná charakteristika školy.....	5
2.1	Velikost školy.....	5
2.2	Lokalita školy.....	5
2.3	Charakter a specifika budovy.....	5
3	Podmínky vzdělávání.....	7
3.1	Věcné podmínky.....	7
3.2	Životospráva.....	7
3.3	Psychosociální podmínky.....	8
3.4	Organizace chodu.....	9
3.5	Řízení mateřské školy.....	10
3.6	Personální a pedagogické zajištění.....	10
3.7	Spoluúčast rodičů.....	11
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	11
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	12
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	13
4	Organizace vzdělávání.....	14
5	Charakteristika vzdělávacího programu.....	16
5.1	Zaměření školy.....	16
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu.....	16
5.3	Metody a formy vzdělávání.....	18
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných.....	20
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	22
6	Vzdělávací obsah.....	24
6.1	Integrované bloky.....	24
6.1.1	Co přináší podzim.....	24
6.1.2	Zimní radovánky.....	28
6.1.3	Jaro přišlo do vsi.....	32
6.1.4	Máme rádi sluníčko.....	35
6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu.....	37
7	Systém evaluace.....	38

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Svět barevný jako duha na nebi

MOTIVAČNÍ NÁZEV: Svět okolo nás, jenž poznáváme, je různorodý, pestrý, barevný a zajímavý, stejně jako činnosti, aktivity a prostředí, které dětem nabízíme. Pomyslná duha v názvu našeho ŠVP tvoří most pro přechod od nezávazného dětství k systematickému vzdělávání.

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola a mateřská škola Drnholec, okres Břeclav, příspěvková organizace

SÍDLO ŠKOLY: Svatoplukova 277/2, Drnholec, 69183

KONTAKTY:

e-mail: skola@zsamsdrnholec.cz

web: www.drbnik.cz

ředitelka školy Mgr. Hana Vlková

519 519 281, 723 061 122

vedoucí pracoviště MŠ Iveta Zelenáková Žaludková

727 941 715, 702 191 925

REDIZO: 600112357

IČO: 70282790

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Mgr. Hana Vlková

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: Iveta Zelenáková Žaludková, vedoucí pracoviště mateřské školy

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Městys Drnholec

ADRESA ZŘIZOVATELE:

Kostelní 368, 691 83 Drnholec

KONTAKTY:

+420 519 520 972

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: 1. 9. 2021 - 31. 8. 2024

VERZE ŠVP: 1

ČÍSLO JEDNACÍ: ZŠD-256/2021

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 1. 9. 2021

.....
ředitel školy

Mgr. Hana Vlková

.....
Razítko školy

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: 74

Počet tříd: 3

Počet pracovníků: 8, jejich počet v případě potřeby doplňují asistenti pedagoga.

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty, apod.).

2.2 Lokalita školy

Lokalita školy:

Mateřská škola Drnholec má dvě místa, kde poskytuje vzdělávání a školské služby:

MŠ na ulici Hrušovanská a odloučené pracoviště MŠ na ulici Svatoplukova.

Obě mateřské školy se nachází na opačných koncích městyse Drnholec. Jedna část Drnholce nabízí rozsáhlý lužní les s několika mokřady, řeku Dyji, do které ústí Litobratřický potok, druhá strana se pyšní rozhlednou, letištěm s nevelkou přistávací dráhou, poli a vinicemi. Rozmanitost této přírody, která v každém ročním období nabízí svůj osobitý vzhled, využíváme k vycházkám a prožitkovému učení. Ke sportovnímu využití slouží hřiště na konci Drnholce, které nabízí běžeckou trať a několik dřevěných překážek nebo využíváme dětské hřiště s prolézačkami, skluzavkami, houpačkami, dřevěným stanem atd., které se nachází hned vedle mateřské školy na ulici Hrušovanská.

2.3 Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy/budov:

Mateřská škola na ulici Hrušovanská

Budova mateřské školy je umístěna v okrajové části městyse Drnholec a je dominantou u hlavní silnice na Hrušovany nad Jevišovkou. Tato budova je dvoupatrová. Nachází se zde dvě třídy s maximální kapacitou 50 dětí.

V přízemí se nachází první třída a je zde zapsáno maximálně 25 dětí. V prvním patře je druhá třída, s maximálním počtem 25 dětí. Druhé patro je půda, která není využívána. Třídy jsou rozděleny do herních koutků, mají své vlastní sociální zařízení (oddělené WC, koupelnu) a prostory na uskladnění lehátek, která se v určeném čase připravují do herny, kde je dětem umožněn

odpolední odpočinek. V prvním patře se nachází sklad pomůcek, prádla a čisticích prostředků. V přízemí se dále nachází šatny pro obě třídy, šatna pro zaměstnance, kancelář, jídelna a přípravná strava, která slouží k vydávání pokrmů a mytí použitého nádobí. Obědy jsou dováženy ze školní jídelny Základní školy Drnholec.

Mateřská škola je obklopená prostornou zahradou s krytým pískovištěm, herními prvky a posezením. Zahradu využíváme také k pořádání kulturních či sportovních akcí. V létě na zahradce před mateřskou školou sázíme květiny a v zimě zde nachází svou „krmítkovou jídelnu“ ptáčky.

Mateřská škola na ulici Svatoplukova – odloučené pracoviště

Tato budova je v přízemí Základní školy Drnholec. Zázemí pro mateřskou školu zde bylo vybudováno v roce 2014 a je určeno dětem ve věku 5-7 let s maximálním počtem 24 dětí.

Třída je velká a prosvětlená, rozdělena do center aktivit. Nachází se zde sociální zařízení, sklad pomůcek a nářadí na zahradu, šatna pro děti. Hned vedle kuchyňky, která slouží k přípravě a výdeji svačin, je vyhrazen prostor pro průběžné svačiny. Oběd probíhá ve školní jídelně.

Pro pobyt venku děti využívají prostory školní zahrady s dřevěnou a lanovou prolézačkou, houpačkou a skluzavkou nebo dětské hřiště, které se nachází nedaleko školní budovy.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Prostory tříd nám umožňují rozdělení do různých herních center, realizaci individuálních činností s dětmi i skupinové diskuzní či komunikační kruhy. Třídy, umývárny i záchody jsou vybaveny kvalitním nábytkem, který odpovídá antropometrickým požadavkům i počtu dětí. Herny jsou vybaveny rozmanitými hračkami a pomůckami s různým zaměřením, které jsou každý rok doplňovány novými pomůckami dle zájmu a potřeb dětí. Hračky a pomůcky jsou zdravotně nezávadné, odpovídají věku dětí a jsou umístěny tak, aby je děti dobře viděly a mohly si je samostatně brát. Boxy a police označujeme fotografiemi s danými hračkami, stavebnicemi a hrami, které do nich patří. Hygienické zařízení a vybavení pro odpočinek odpovídá počtu dětí, lehátka jsou zdravotně nezávadná (MŠ na ulici Hrušovanská - dřevěná lehátka s roštem a matrací, dvěma velikostmi. MŠ na ulici Svatoplukova - plastová lehátka s matrací, do které je vložen rošt, poskytující pevnou oporu zad). Třída v prvním patře je kompozičně nevhodně řešena, místnosti jsou rozděleny zdmi, mezi dvěma místnostmi vzniká kvůli nedostatku přímého světla nevhodný prostor pro činnosti dětí. Pravidelně na uzavřenou facebook skupinu vkládáme rodičům fotografie z realizace vzdělávání, her během dopoledních činností. Obrázky, pracovní listy a výrobky dětí vystavujeme na nástěnkách a poličkách v šatnách MŠ. Školní zahrada MŠ na ulici Svatoplukova byla vybavena rozmanitými herními prvky v rámci dotace nadace ČEZ. Zahrada MŠ na ulici Hrušovanská je vzhledem k počtu vybavena menším počtem herních prvků, proto využíváme přilehlé obecní hřiště. Prostory mateřské školy umožňují přirozené větrání okny a denní osvětlení a splňují hygienické normy dle platných předpisů.

Nutná je rekonstrukce vnitřních i venkovních prostor MŠ na ulici Hrušovanská.

V MŠ na ulici Hrušovanská a MŠ na ulici Svatoplukova chybí vstup na záchody přímo ze třídy. Nutno řešit rekonstrukci a prosklením stěny mezi třídou a záchodem (MŠ Hrušovanská, v MŠ Svatoplukova vzhledem k umístění třídy a záchodu nelze propojení realizovat).

Na zahradě MŠ na ulici Svatoplukova je třeba pořídit pískoviště pro děti a stolek s lavicemi.

3.2 Životospráva

Stravování dětem nabízíme dle zásad zdravé výživy, dle doporučených časových intervalů, strava je vyvážená, zahrnuje všechny druhy potravin. Dětem je po celý den nabízeno čerstvé ovoce a zelenina. Pro děti je po celý den připraven stoleček s nápoji. Režim a řád mateřské školy je pravidelný, ale umožňuje přizpůsobení se potřebám dětí a aktuálním situacím. Děti se při jídle samy obsluhují, na jídlo mají dostatek času, pomalejší děti mohou jíst déle, což je dětem umožněno formou postupných svačin. Nabízíme dětem dostatek prostoru pro volný pohyb na

zahradě, či vycházkách, délku pobytu venku přizpůsobujeme počasí a povětrnostním podmínkám. Pravidelně zařazujeme pohybové aktivity – báseň - píseň s pohybem, tanec, cvičení s overbaly. Děti spontánně využívají centrum pohybu ve třídě. Děti nejsou nuceny ke spánku, mohou dle potřeby jen odpočívat. Dětem s menší potřebou odpočinku nabízíme po 30ti minutách klidové činnosti (knihy, puzzle, omalovánky, skládačky, Logika...), při kterých neruší spící děti. Učitelky dodržují stanovená pravidla třídy, společenská pravidla a návyky. Formou stravování společně s dětmi a začleněním se, realizováním různých pohybových aktivit, učitelky u dětí podporují zdravý životní styl.

Zařazovat zdravotní cvičení a relaxaci pravidelně.

3.3 Psychosociální podmínky

Usilujeme o vytváření partnerských vztahů mezi školou, rodiči a dětmi. Snažíme se aktivity a vzdělávací nabídku plánovat a připravovat tak, aby byla zajímavá a zábavná jak pro děti, tak i pro paní učitelky. Naším cílem je pozitivní atmosféra v celé MŠ. Rodičům a nově příchozím dětem nabízíme adaptační týden o prázdninách, kdy mohou navštěvovat MŠ se svými dětmi a seznámit se tak s prostředím školy. Dále máme vypracovaný Adaptační plán pro nově příchozí děti. Dítěti je umožněno, pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty při odpočinku, si z domu přinést oblíbenou plyšovou hračku, plenku či „usínáčka“. Snažíme se zařazovat relaxační chvílky. Nezasahujeme ani nepřerušujeme spontánní hru dětí. K dětem přistupujeme jako k rovnocenným partnerům, podporujeme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu. Společně si tvoříme jasná pravidla třídy, která vymezují jak práva, tak i povinnosti pro každé dítě. Během dopoledne je dětem po domluvě s paní učitelkou umožněno navštívit kamarády v druhé třídě (platí pouze pro MŠ na ulici Hrušovanská). Ve třídě děti mohou volně vstupovat do výpovědí učitele. Mají volný prostor se ptát, diskutovat s učitelkou, ale také i s ostatními dětmi ve třídě. Všichni mají stejné šance komunikovat. Máme nastavena komunikační pravidla, která děti dodržují. Při plánování vzdělávací nabídky zvažujeme rozvoj celé osobnosti dítěte. Rozvíjíme poznatky, dovednosti, hodnoty i postoje, vše s ohledem na individuální možnosti a schopnosti dítěte. Dítěti umožňujeme rozhodovat a samostatně volit, realizovat, činnosti. Pochvalou a oceněním podporujeme u dětí zdravé sebevědomí. V mateřské škole podporujeme, pomáháme rozvíjet, usměrňujeme a kultivujeme dětská přátelství. Díky pravidlům, která jsou v prostředí mateřské školy závazná, a dětí ví, že je musí plně respektovat, se u dětí rozvíjí sociální kontrola. Formou prosociálních her rozvíjíme u dětí prosociální chování, vedeme je k vzájemné pomoci, spolupráci, podporujeme poznávání dětí navzájem, a aby si vzájemně pomáhaly a respektovaly se. Pro potřeby mateřské školy máme vypracován minimální preventivní program, který napomáhá pracovníkům mateřské školy vytvořit podnětné prostředí pro výchovu a směřování dětí ke zdravému životnímu stylu a tím napomáhá eliminovat škodlivé jevy současné společnosti (závislosti fyzické i psychické, nezdravé mezilidské vztahy).

Chceme častěji podávat dětem zpětnou vazbu, vyvarovat se paušálních pochval a věnovat více času sebehodnocení dítěte.

Řízené činnosti realizovat v menších skupinkách, aby mělo každé dítě dostatek prostoru pro sebevyjádření, seberealizaci.

3.4 Organizace chodu

Organizace dne je přílohou Školního řádu, ale nastavený režim v naší mateřské škole umožňuje flexibilně reagovat na náhlé změny situací, okolnosti a individuální potřeby dítěte. Do denního programu průběžně zařazujeme řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity, kterými podporujeme správný růst a vývoj dětí, vytváříme hygienické a pohybové návyky, učíme dítě pečovat o správné držení těla a chránit své zdraví z hlediska bezpečnosti. Učitelky se po celý den plně věnují dětem jak v oblasti vzdělávání, tak v oblasti podpory pocitu bezpečí, klidu a soukromí, jsou zodpovědné za jejich bezpečnost a ochranu. Během dne, dle potřeby, děti využívají pro odpočinek (relaxaci) relaxační koutek, kde mohou poslouchat relaxační hudbu, prohlížet si knihu, povídat si s kamarádem. Před nástupem do mateřské školy je rodičům a dětem umožněno v době letních prázdnin navštěvovat mateřskou školu, seznámit se s prostorami školky, s režimem dne, s pedagogy, s prací dětí a učitelek na třídách i v šatnách, mají možnost nahlédnout do nabízeného vzdělávacího programu aj. Snažíme se, aby řízené, částečně řízené a spontánní činnosti byly vyvážené, připravujeme a každý den obměňujeme dětem pestrout vzdělávací nabídku a činnosti, které děti mohou během dne dle svého uvážení realizovat. Řízených činností se dítě zúčastní na základě svého uvážení, popř. má možnost se v průběhu řízené činnosti přidat. Dětem poskytujeme dostatek funkčních, podnětných a estetických hraček, předmětů a materiálů ke spontánní hře. Dbáme na dostatek času a prostoru k dokončení hry, k pokračování ve hře, s dostatečným předstihem upozorňujeme děti, že bude potřeba hru ukončit či přerušit. Učitelky do hry vstupují pouze v roli spoluhráče, obohacují ji svými nápady, usměrňují chování dětí. Vytváříme dětem podmínky pro skupinové, či individuální činnosti. Při plánování činností, vzdělávací nabídky, se snažíme vycházet z potřeb a zájmu dětí s ohledem na jejich vzdělávací potřeby, možnosti a zájmy. Třídy mateřské školy se naplňují do počtu 24 dětí. Počty dětí se dále mohou upravovat (snižovat) dle počtu dětí 2 letých, nebo dětí se zdravotním znevýhodněním. Spojování tříd je omezeno pouze na výjimečné situace a dovoluje-li to počet dětí přítomných ve třídě.

Nabídku částečně řízených činností připravovat tak, aby byla pro děti zajímavá, viditelná a plnila zároveň funkci motivace. Připravit tak, aby si dítě samo mohlo zhodnotit správné provedení, výsledek.

Uplatňovat individuální přístup k dítěti na základě vedení záznamů o dětech a jejich rozvoji, neustále zkvalitňovat tyto záznamy.

Věnovat více času, pravidelnost, řízeným pohybovým chvilčkám, logopedickým chvilčkám.

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pedagogických i nepedagogických pracovníků jsou jasně vymezeny v pracovních náplních a jsou založeny v osobních spisech v kanceláři základní školy. Pedagogický sbor spolupracuje, probíhají vzájemné náslechy, videonahrávky, konzultace metod a forem práce, tematických plánů, ale i konzultace názorů na postupy při řešení zjištěného problému. Pravidelně informujeme rodiče o činnostech a akcích školy. Pedagogické rady probíhají za přítomnosti vedení základní školy. Předávání informací mezi MŠ a ZŠ probíhá na pravidelných schůzkách, kterých se účastní vedení školy a vedoucí pracoviště MŠ. Vedoucí pracoviště mateřské školy na pedagogických radách ponechává kolegyním dostatek prostoru pro vyjádření vlastního názoru, připomínky či nápadu. Umožňuje účastnit se všem pracovním MŠ na řízení školy, naslouchá, přijímá podněty, napomáhá vzájemné komunikaci, je přístupná ke kompromisům. Řeší problémy, napomáhá jejich řešení v souladu s filosofií MŠ, motivuje svým příkladem všechny zúčastněné k práci na svém osobním rozvoji. Komunikace je založena na vzájemném respektu a důvěře. Mezi zaměstnanci probíhají vzájemné hospitace a sdílení zkušeností z různých seminářů, školení. Vedoucí pracoviště mateřské školy průběžně vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně hodnotí jednotlivé dílčí úspěchy a podněty zaměstnanců a tím motivuje ke kvalitě vykonávané práce. Zaměstnanci mají ve svých složkách založeno osvědčení z absolvovaných školení. Vnesení získaných zkušeností do vzdělávacího a výchovného procesu mateřské školy vyhodnocuje vedoucí pracoviště mateřské školy během hospitací. Na spolupráci s rodiči se opět podílí všechny zaměstnankyně větší či menší měrou, dle záměru plánovaných akcí. Vedoucí pracoviště mateřské školy vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními pedagogy. Společně hodnotíme všechny stránky chodu mateřské školy a vyvozujeme závěry pro další práci, úpravy ŠVP. Spolupracujeme se zřizovatelem při zajišťování programu na kulturních akcích. Dále se ZŠ Drnholec: účast u Zápisu do první třídy, pořádání společných akcí pro děti a rodiče, účastníme se metodických porad učitelek prvního stupně ZŠ Drnholec. Spolupracujeme s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Mikulově při vyšetření školní zralosti v rámci diagnostiky v MŠ, se Speciálně pedagogickým centrem v Hodoníně v rámci Logopedické depistáže v MŠ.

Rovnoměrné rozložení pravomocí a úkolů na jednotlivé pracovnice.

Vést s učitelkami MŠ rozhovory k výsledkům autoevaluace a k možnostem, způsobech realizace jejich stanovených cílů dalšího rozvoje. Reflektovat realizaci těchto cílů.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Všichni pedagogičtí pracovníci mají odbornou kvalifikaci. Ti, kterým kvalifikace chybí, si ji během výkonu zaměstnání dodělávají. Pedagogický sbor funguje na základě společně dohodnutých pravidel (třídní plány učitelky vytváří společně, domlouvají se na dalších vzdělávacích postupech u jednotlivých dětí...), profesionální chování uplatňují při jednání ne jen s rodiči a dětmi, ale i v rámci

pedagogického kolektivu. Pedagogové se sebevzdělávají, ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně. Na základě sebereflexního dotazníku vyhodnotí oblast, která je třeba posilovat a vyhledávají si vhodný seminář, školení. Ředitelka školy podporuje profesionalizaci pracovního týmu, v rámci časových a finančních možností. Rozvrh přímé pedagogické práce všech pracovníků je řešen nerovnoměrným rozvržením ve 2 týdnech, stále se opakujících. Jeho nastavení je uzpůsobeno tak, aby byla zajištěna optimální pedagogická péče při práci s dětmi.

3.7 Spoluúčast rodičů

Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči panuje oboustranná důvěra, otevřenost a vstřícnost, ochota spolupracovat. Pedagogové se snaží porozumět životním situacím a potřebám jednotlivých dětí či rodin a podle možností jim vychází vstříc. Využíváme informace získané z dotazníků o spolupráci s rodinou ke zlepšení prostředí a obohacení činností dětí. Různými způsoby zapojujeme rodiče do společných činností s dětmi (plnění domácích úkolů v rámci portfolia dítěte, příprava akcí, pomoc při realizaci tematického plánu). Rodiče se spolupodílí na analýze školy (dotazníky, ankety). S rodiči na individuálních schůzkách (předškoláci 2x za rok, mladší a střední děti 1x za rok) konzultujeme individuální pokroky a vzdělávací potřeby (záměry) dětí. Rodiče i učitelky v průběhu školního roku mohou dle potřeby požádat o individuální schůzku. Různými způsoby zapojujeme rodiče do společných činností s dětmi (plnění domácích úkolů v rámci Portfolia, příprava akcí, pomoc při realizaci tematického plánu...). Jedním z prostředků spolupráce mezi rodinou a mateřskou školou je Kronika každé třídy, jejímž záměrem je posilovat aktivity a společně strávený čas v rodině.

Realizovat odborné přednášky pro rodiče.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Mateřská škola nemá zabezpečené žádné speciální podmínky pro pobyt dětí se zdravotním postižením. Orientaci v prostředí Mateřské školy podporujeme u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami např. komunikačními kartičkami - piktogramy. Zajišťujeme kompenzační pomůcky, které dětem s přiznanými podpůrnými opatřeními pomáhají zmírnit důsledek porušené funkce. Ve třídách máme diagnosticko-intervenční učební pomůcku Klokanův kufr, metodika pro práci s dětmi se SVP. Realizujeme stanovená podpůrná opatření - vzdělávací proces je individualizován na základě specifických vzdělávacích potřeb dítěte (úprava plánování, organizace činností, přizpůsobení obsahu, forem a metod vzdělávání). Úzce spolupracujeme a komunikujeme se zákonnými zástupci dětí, školským poradenským zařízením a dalšími odborníky mimo oblast školství. Mateřská škola zajišťuje snížení počtu dětí ve třídě v souladu a možnostmi platné legislativy. Podle stupně přiznaného podpůrného opatření je ve třídě s dítětem s přiznaným

podpůrným opatřením přítomen asistent pedagoga. Pedagogičtí pracovníci citlivě komunikují s dětmi i rodiči ostatních dětí ve třídě, předávají jim potřebné informace a vytvářejí podmínky pro pozitivní přijetí dítěte se speciálními potřebami v komunitě třídy i školy.

Podmínky pro vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Jako prevenci proti budoucí školní neúspěšnosti dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka poskytujeme jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Respektujeme specifický přístup k těmto dětem a nabízíme možnost individuálně upraveného adaptačního plánu. V mateřské škole s dětmi hovoříme pomalu a zřetelně a k hovoru využíváme témata dítěti blízká. Při komunikaci klademe jednoduché otázky, užíváme jednoduché instrukce, využíváme neverbálních prostředků (mimika, gesta, obrázky, předměty, komunikační kartičky).

Ředitelka školy zřídí skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, pokud jsou v mateřské škole alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků (dle potřeby) v průběhu týdne. Na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte může zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Jako podpůrný materiál využíváme Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání.

Rozšiřování pedagogických dovedností formou seminářů zaměřených na vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.

Vymezit více prostoru a času pro individuální práci pro děti se speciálně vzdělávacími potřebami.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Učitelky předkládají dětem pestrou nabídku aktivit a činností s ohledem na jejich individuální možnosti, které umožňují dítěti projevit a rozvíjet své nadání.

Mateřská škola má dostatek didaktických pomůcek a her, kterými je podporován rozvoj kognitivních schopností dětí. Pomůcky jsou postupně obměňovány, dle potřeb dětí.

Dětem, které projevují známky nadání, věnujeme zvýšenou pozornost zaměřenou na to, aby se projevy nadání dětí v rozmanitých oblastech činnosti smysluplně uplatnily a s ohledem na individuální možnosti dětí dále rozvíjely.

Dětem jsou formou individuálních činností nabízeny náročnější činnosti, úkoly, aby docházelo ke stimulaci a rozvoji jejich nadání, nikoli k zakrnění.

Pedagogové zaujmají k nadaným dětem osobitý, individuální přístup, který akceptuje i netypické projevy nadaných dětí. Vzdělávací metody směřujeme k využívání problémového, kritického a kreativního myšlení, pedagog se vyhýbá přímému vysvětlování.

Pestrou a různě zaměřenou vzdělávací nabídkou podporujeme všechny projevy a známky nadání. V případě mimořádného nadání spolupracujeme s rodiči a školským poradenským zařízením.

Více se zaměřit se na diagnostiku a vyhledávání nadaných dětí.

Cílenější příprava činností pro nadané děti. Vždy vypracovat PLPP pro nadané děti.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Ve třídě mladších dětí je nábytek, pomůcky a hračky přizpůsobeny jejich věku (velké stavebnice z vhodných materiálů, menší množství hraček, velikostně odpovídající stoly, židle). Ve třídě máme nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek. Pomůcky pro starší děti, které by mohly ohrožovat bezpečnost mladších dětí, jsou umísťovány do zavřených a vyšších skříněk. Ponecháváme co největší prostor pro volné hry a pohybové aktivity, Režim dne respektuje individuální potřeby mladších dětí, proto jsou ve třídách zřízeny odpočinkové koutky. Mateřská škola není vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte. Náhradní oblečení a hygienické potřeby mají děti umístěny v šatně ve svém pytlíku. Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami a navazuje úzkou spolupráci s rodinou již v okamžiku přijetí dítěte do MŠ, před zahájením docházky dítěte. Postup adaptace a postupné zvyšování délky pobytu v mateřské škole individuálně projednávají a konzultují učitelé se zákonnými zástupci dítěte s cílem zajistit pro dítě i jeho blízké odpovídající pocit jistoty a bezpečí, zejména zvládnutí odloučení od rodičů, podpora samostatnosti a sebeobslužných dovedností. Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.

4 Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

V přízemí budovy MŠ na ulici Hrušovanská je třída určena dětem ve věku 2 – 4 let. Maximální kapacita třídy je 25 dětí.

V této třídě je věnován dostatek času na adaptaci nových dětí, vzájemné poznávání a seznamování se s novým prostředím. Děti vedeme k samostatnosti v sebeobsluze, hygieně a stolování. Děti se učí pomocí hry jednoduché pracovní úkony. Společně si tvoříme pravidla, učíme se je chápat a dodržovat. Pedagogické působení v této třídě je založeno převážně na osobním prožitku dětí a spontánnosti při hře, manipulačních a smyslových činnostech, hudebně pohybových hrách. Komunikativní dovednosti rozvíjíme formou jednoduchých her, písniček a básniček.

V prvním patře je třída určena pro děti ve věku 4 – 5 let. Maximální kapacita třídy je 25 dětí. Zde je výchovně vzdělávací práce zaměřena na rozvoj osobnosti dítěte, rozšiřování získaných vědomostí a posilování zdravého sebevědomí. Zaměřujeme se na podporu samostatnosti i sebeobsluhy, na získávání zkušeností v herních činnostech a prohlubování sociálních kontaktů, kooperace ve skupině, zdvořilostních návyků. U dětí podporujeme tvořivé myšlení, schopnost poradit si v různých situacích a vedeme je k vyjádření svého názoru, myšlenek. Aktivně se věnujeme rozvoji řeči a komunikačních dovedností, řečových schopností, rozvoji slovní zásoby, prevenci řečových vad a rozvoji jemné i hrubé motoriky. Pedagogickým záměrem v této třídě je osvojování jednoduchých poznatků o světě a životě.

Třída v MŠ na ulici Svatoplukova je určena pro děti ve věku 5 – 7 let. Maximální kapacita třídy je 24 dětí. Činnosti a vzdělávací nabídku zaměřujeme na rozvoj schopností a dovedností pro přípravu dítěte do 1. třídy ZŠ, maximálně podporujeme individuální rozvojové možnosti dětí. Dbáme na rozšiřování slovní zásoby a správný mluvený projev. Nabízíme dětem různé činnosti, které podporují rozvoj dovedností předcházejících čtení, psaní a elementárních matematických souvislostí. Procvičujeme vědomé soustředění se na daný úkol. Děti jsou vedeny k větší samostatnosti nejen v aktivitách, ale i ve vlastním rozhodování, čímž se snažíme o dosažení maximální samostatnosti dětí.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Třídy jsou zpravidla homogenní, tedy základním pravidlem pro rozdělení do třídy je věk dítěte. Dalším pravidlem jsou speciální vzdělávací potřeby dítěte. O zařazení do třídy rozhoduje vedoucí pracoviště MŠ společně s ředitelstvím základní školy.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Výčet činností, při kterých je efektivní souběžné působení dvou učitelů v každé třídě:

- pobyt venku (bezpečnostní hledisko, skupinové činnosti na školní zahradě)
- vytváření návyků (stravování, sebeobsluha, pracovní, kulturní)

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy jsou stanovena ve Školním řádu, při přijímání dětí škola respektuje rovný přístup ke vzdělávání. Děti do mateřské školy mohou být přijaty na základě žádosti zákonného zástupce dítěte a to v případě, že škola má volnou kapacitu a jsou splněny podmínky pro přijetí dítě k předškolnímu vzdělávání. Termín zápisu do mateřské školy stanovuje ředitelka školy po dohodě se zřizovatelem. O přijetí dítěte rozhoduje ředitelka školy ve správním řízení dle platných předpisů, zodpovídá za průběh přijímacího řízení. Počet míst pro nové děti je dán počtem dětí, které odchází do základní školy.

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

Zákonný zástupce dítěte může zvolit jiný způsob vzdělávání, povinné předškolní individuální vzdělávání (zákon č.561/2004 Sb., školský zákon, §34, odst. b). Rodič je povinen toto rozhodnutí oznámit nejpozději 3 měsíce před zahájením školního roku. Žádost o individuální předškolní vzdělávání lze podat i v průběhu školního roku a toto vzdělávání je možné plnit nejdříve ode dne, kdy bylo oznámení o individuálním vzdělávání dítěte doručeno ředitelství Základní a mateřské školy, kam bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání. Pravidla pro individuální vzdělávání jsou uvedena ve Školním řádu.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Školní vzdělávací program Svět barevný jako duha nebi vychází z Osobnostně orientovaného modelu výchovy a vzdělávání. Tak jako slunce a déšť společně vytvoří duhu, tak i paní učitelky se s dětmi a rodiči podílejí na podnětném, pro děti přínosném, estetickém, harmonickém a bezpečném prostředí mateřské školy. Chceme, aby naše mateřská školka byla místem šťastného dětství, které si všechny děti postupně „vymalují“ všemi barvami duhy.

Náš cíl výchovy a vzdělávání nespočívá ve snaze o naplňování dětské mysli, ale o probouzení aktivního zájmu dětí o dění kolem sebe, chtít vidět, nacházet, naslouchat, objevovat a dozvědět se něco nového, ale i ukázat, co všechno už zvládne a dokáže a naučit se tyto získané dovednosti uplatňovat v dalším životě.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Cílem školního vzdělávacího programu je umožnit dítěti vnímat svět (lidí i přírody) v jeho přirozených souvislostech a získat tak reálnější pohled na svět a aktivní postoj k němu. Svým působením chceme vychovat z dětí jedinečnou osobnost chovající se podle demokratických zásad, aby z nich vyrostli slušní lidé, zdraví na duši i na těle.

V našem zájmu je, aby předškolní vzdělávání pokrývalo všechny oblasti rozvoje dětské osobnosti, proto veškerou svou práci směřujeme k naplňování těchto rámcových cílů předškolního vzdělávání:

1. Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznávání: podporovat a rozvíjet tělesnou zdatnost, zdraví, dovednost, obratnost, schopnost myšlení, rozhodování, učení, řeč

- pohybovými hrami, zpěvem s pohybem, cyklovýlety, plaveckým výcvikem, sportovními soutěžemi podporujeme přirozenou pohybovou aktivitu;
- učením básniček, písniček, poslechem pohádek, poskytováním emocionálních zážitků z mluveného slova při pravidelných divadelních představeních v MŠ nebo divadle Radost Brno a vytvářením vhodného komunikačního prostředí systematicky rozvíjíme řeč;
- tvořivé činnosti často obměňujeme, aby děti neustále zkoušely něco nového a uplatňovaly svou kreativitu;
- děti při aktivitách povzbuzujeme, oceňujeme a motivujeme kladným hodnocením;
- veškeré učební aktivity připravujeme formou hry a jsou stěžejní pro rozvoj celkové osobnosti dítěte;

- propojujeme teoretické informace se skutečným životem a při vzdělávání dětí využíváme prožité situace;
- příležitost učit se dětem poskytujeme mnoha způsoby: vařením, kreslením, modelováním, diskusemi, stavěním, prohlížením knih, dramatickými hrami, prací se dřevem, papírem, pískem a vodou, pozorováním, pokusy a objevy;
- situačním učením přispíváme u dětí k pochopení vývoje a změn, schopnosti přizpůsobovat se jim.

2. Osvojení hodnot, na nichž je založena naše společnost: svoboda a rovnost všech lidí, solidarita se slabými a ohroženými, hodnoty spojené se zdravím, životem, se životním prostředím, kulturní dědictví, tradice

- děti se aktivně věnují pomoci (s úkolem, při cvičení, sebeobsluze) dětem se speciálně vzdělávacími potřebami;
- činnosti promýšlíme tak, aby dosažení cíle bylo podmíněno spoluprací, komunikací a děti si vzájemně pomáhaly na základě svých schopností a dovedností;
- společnou tvorbou a dodržováním třídních pravidel se děti seznamují s pravidly chování ve vztahu k druhému;
- věnujeme dostatečnou pozornost řešení dětských sporů a konfliktů, do kterých přímo nezasahujeme, ale děti povzbuzujeme, aby řešily své problémy samostatně;
- s dětmi jednáme vždy důstojně, nezesměšňujeme je, neponižujeme, nesrovnáváme, vyzdvihujeme jedinečnost každého z nich a tímto správným vzorem je učíme pochopení hodnoty, jako je rovnost;
- organizací akcí, jako jsou Vynášení zimy, Velikonoční zdobení, Pálení čarodějnic, Den dětí, Svatý Martin přijíždí, Mikuláš, Vánoční těšení, Tři králové, Masopust, Vítání jara (Morena), Oslavy narozenin v MŠ atd., budujeme u dětí zájem o dodržování tradic a zvyků.

3. Získání osobních postojů (získání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost působící na své okolí): rozvíjet a poznávat sám sebe, své potřeby a zájmy, sebevědomí, sebedůvěra, učíme se spolupracovat, akceptovat a tolerovat druhé

- respektujeme individuální adaptační proces při vstupu do MŠ - zájmy, možnosti a potřeby dítěte;
- vytváříme motivující, vstřícné a partnerské prostředí, kde má dítě dostatečný prostor realizovat vlastní mnohostrannou aktivitu (projevit se, spolurozhodovat, sdělit vlastní názor...) a zažívat pocit osobní spokojenosti;
- k budování zdravého sebevědomí a sebeúcty zařazujeme relaxační cvičení s prvky jógy;
- formou komunitního kruhu se děti učí naslouchat druhým, zároveň poskytujeme dostatek možností projevat vlastní city, sdělovat citové dojmy a prožitky;

- často zařazujeme reflexní kruh, kdy děti předkládají výsledky své práce nebo sdělují, co dělaly a hodnotí, jak se jim činnost dařila. Tím se učí sebehodnocení;
- dětem klademe otevřené otázky, kterými u nich podporujeme samostatné a kritické myšlení, nalézání odpovědi, řešení a učíme je tak zodpovědnosti za svá rozhodnutí;
- přípravou vystoupení na Vánoční besídku, Den matek, Besídky pro seniory vedeme děti k zájmu o podílení se na společenském životě v obci.

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

Uplatňované formy vzdělávání jsou spontánní, částečně řízené, řízené a individuální aktivity a to ve vhodné vyváženosti. Vzdělávací proces probíhá nejen v didakticky zacílených a nepřímo řízených činnostech, které mají charakter hry, zábavy a zajímavých aktivit, ale v průběhu celého dne v mateřské škole. Středem veškerého dění v každé třídě jsou děti. Věnujeme se diagnostické činnosti, poznávání individuality, zájmů a potřeb dětí a vyrovnávání jejich vzdělávacích šancí.

Po celou dobu daného tématu jsou pro děti připraveny hry a činnosti, které rozvíjí dítě v různých oblastech. Děti si dle svého uvážení, zájmu a časového rozvržení vyberou, kdy si úkol, nabízenou aktivitu splní, jestli budou pracovat samostatně nebo ve skupině. Dětem je tak umožněno zažít úspěch, pracovat svým tempem, naučit se rozhodovat, být zodpovědný a uplatnit vlastní styl při řešení problémů.

V každé třídě se nachází několik center aktivit, které umožňují hru i tvůrčí práci jednotlivcům i skupině dětí.

Ateliér:

- centrum umožňuje dětem vyjádřit své pocity a zážitky prostřednictvím výtvarných činností. Děti zde mají prostor k rozvoji fantazie a tvořivosti, osvojují si různé druhy výtvarných technik.

Knihy a písma:

- centrum slouží k podchycení zájmu o literaturu, čtení a psaní, k podpoře rozvoje prvopočáteční gramotnosti u dětí.

Pokusy, objevy a příroda:

- v tomto centru děti poměřují, váží, měří, prohlížejí, zkoumají.

Dramatizace:

- v tomto centru probíhají námětové a nápodobivé hry, při nichž si děti rozvíjejí komunikační schopnosti (učí se mluvit přímou řečí), slovní zásobu a paměť. Rozvíjí si zde sociální cítění, citovou stránku osobnosti, jazykové schopnosti a inteligenci, představivost a tvořivost.

Kostky:

- v tomto centru se děti učí vzájemné komunikaci a spolupráci. Rozvíjejí jemnou i hrubou motoriku, matematické dovednosti, prostorovou orientaci i svoji tvořivost a upevňují znalosti z různých oblastí.

Pohyb:

- toto centrum je určeno pro pořádné vyřádkování a uvolnění. Podporuje hrubou motoriku, přirozený pohyb a fyzické dovednosti. Zprostředkovává poznávání vlastního těla a jeho možností či limitů. Podporuje fyzickou pohodu a tělesnou zdatnost.

Manipulační a stolní hry:

- centrum je zaměřeno především na rozvíjení jemné motoriky, poznávání barev, tvarů a číslic. Rozvíjejí se zde matematické představy, koordinace, myšlení, práce s předlohou, řešení problémů, seskupování, třídění, rozlišování. Trénuje se zaostřování oka a koordinace oko – ruka. Podporuje se soustředěnost se na tvar – velikost a na vztah částí a celku.

Metody vzdělávání:

Metody, které využíváme:

- Metody založené na prožitku (situační učení - snažíme se záměrně navodit prožitky nebo ke vzdělávání využít přímé zážitky dítěte a podněcovat tím zájem a radost z učení);
- Metody založené na vzoru (sociální učení – nápodoba: vzor učitelky, vzory z rodiny, vzory kamarádů...);
- Metody založené na hře (nabízíme hry pohybové, námětové, společenské, konstruktivní, didaktické. Pro děti, které si ještě samostatně nedokáží hrát, se snažíme poskytnout vhodnou nabídku a pomoc k tomu, aby se to naučily);
- Metody založené na komunikaci (Ovládání verbální i neverbální techniky. Komunitní kruh, vyprávění příběhů, dokončování příběhů, četba pohádek, popis, řešení problémů, pantomima. Zařazujeme i jednoduchá logopedická, artikulační a dechová cvičení, která napomáhají v rozvoji motoriky mluvidel);
- Metody založené na tvoření (nabízíme různé druhy stavebnic, materiálů ke tvoření);
- Kooperativní učení;

- Metody založené na myšlenkových operacích (aktivizující metody – řešení hádanek, problémů, diskuze a domlouvání)

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

Pro děti, které k naplnění svých vzdělávacích možností potřebují poskytnutí podpůrných opatření prvního stupně, sestavuje učitel Plán pedagogické podpory, aby děti dostávaly takovou podporu, jakou skutečně potřebují a cítily se úspěšné. Promyšlíme, zda v případě dětí, které vykazují dílčí oslabení, se jedná o „zrání“ nebo je třeba intervence v podobě PLPP.

Východiskem pro zpracování PLPP jsou rozhovory nad pedagogickou diagnostikou a portfoliem dítěte mezi učiteli, kteří s dítětem pracují, s cílem stanovení metod práce s dítětem, způsobů kontroly osvojení potřebných dovedností, návyků a postojů. Důležitá je úzká spolupráce s rodiči.

Plán PLPP sestavuje třídní učitel na základě závěrů pedagogické diagnostiky dítěte a to v případě, že běžné metody a formy práce nejsou účinné a nedaří se vytvářet podmínky pro rozvoj dítěte. PLPP obsahuje popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb dítěte, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu. Cíle (popis toho, co od nás dítě potřebuje) stanovujeme zcela konkrétní s vědomím, že posun v rozvoji dovedností a postojů má být vyhodnocen do tří měsíců. Do podpůrných opatření zaznamenáváme pouze to, co pro konkrétní dítě budeme dělat mimo běžnou vzdělávací činnost učitele. Učitelé společně průběžně vyhodnocují a aktualizují plán v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb dítěte, které zaznamenávají do pedagogické diagnostiky dítěte. Vyhodnocení se uskuteční nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření, kdy třídní učitelky, zda jsou opatření dostačující pro dosažení stanovených cílů. Pokud podpůrná opatření nejsou pro dítě a jeho vzdělávací potřeby dostačující, jsou rodiče vyzváni k návštěvě Školního pedagogického zařízení.

Návrh na sestavení a následnou tvorbu PLPP bude projednán na pedagogické radě. Pedagogická rada bude informována o konkrétních cílech, realizaci, způsobech kontroly osvojení dovedností a vyhodnocení PLPP.

Zajištění průběhu vzdělávání dětí nadaných a mimořádně nadaných

Za nadané dítě se považuje dítě, které při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Mimořádně nadané dítě dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

V případě, že se jedná o velmi výrazné projevy nadání, zejména v situacích vyžadujících značnou spolupráci a koordinaci s rodiči dětí, zpracováváme PLPP. Pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, doporučíme rodičům dítěte vyšetření ve školském poradenském zařízení.

Obohacujeme vzdělávací nabídku dle charakteru nadání s cílem prohloubit a rozšířit možnosti uplatnění nadání, stimulovat procesy objevování a vyhledávání dalších souvislostí k danému tématu.

Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

K zjištění pasivní i aktivní slovní zásoby (jazykové úrovně znalosti českého jazyka) využíváme Jazykovou diagnostiku pro děti v mateřské škole, dotazník vyplněn rodiči před příchodem dítěte do MŠ, poznámky v portfoliu dítěte. V případě potřeby, vytváříme pro dítě PLPP, který je zaměřen na rozvoj dítěte v oblastech poslechu a mluvení a osvojování sociokulturních kompetencí. Po třech měsících individuální jazykové podpory dítěte funkčnost PLPP vyhodnocujeme a stanovujeme případná další opatření: změny v PLPP, popř. doporučujeme vyšetření v PPP.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně škola poskytuje na základě doporučení školského poradenského zařízení (dále jen ŠPZ) a vytváří Individuální vzdělávací plán. Východiskem pro zpracování IVP jsou podpůrná opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení školského poradenského zařízení (dále jen ŠPZ) a informovaný souhlas zákonného zástupce dítěte.

IVP obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem, úpravách obsahu vzdělávání dítěte, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, úpravách metod a forem vzdělávání a hodnocení dítěte, včetně jména pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým škola spolupracuje.

Termín zpracování IVP je do jednoho měsíce od doporučení ŠPZ, třídní učitel projedná IVP s výchovnou poradkyní ZŠ a následně zorganizuje konzultaci se zákonnými zástupci dítěte.

Realizaci IVP ve spolupráci se školou sleduje ŠPZ a nejméně jednou ročně vyhodnocuje naplňování

individuálního vzdělávacího plánu a poskytuje dítěti, zákonnému zástupci dítěte a škole poradenskou

podporu. Realizaci plánu učitelé pravidelně na základě epizodních poznámek reflektují písemně v pedagogické diagnostice dítěte.

Vyhodnocení se uskuteční nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě IVP. Třídní učitel vyhodnotí, zda opatření jsou dostačující pro dosažení stanovených cílů. O závěrech informuje ředitelku, zorganizuje konzultaci s rodiči.

Zodpovědné osoby:

Zodpovědnou osobou za systém péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami je zástupkyně ředitelky školy. Zástupkyně ředitelky školy a vedoucí pracoviště mateřské školy pověřuje učitele sestavením PLPP, IVP a komunikací se zákonnými zástupci dítěte.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Východiskem pro pedagogické působení je respektování vývojových specifíků, individuálních potřeb a možností těchto dětí. Je důležité využívat zásady jednoduchosti, časové nenáročnosti, známého prostředí a nejbližšího okolí, dostatek prostoru a času pro volný pohyb a hru dítěte a také zásadu podnětnosti a smysluplnosti. Pro učení využíváme schopnosti dítěte nápodoby, situační učení, a prožitky. Pro navození pocitu bezpečí a jistoty je režim dne u těchto dětí uspořádán tak, aby se pravidelně opakovaly činnosti, rituály. Uplatňujeme laskavý, ale důsledný přístup, dostatek emoční podpory, střídáme herní aktivity s pravidelnými denními činnostmi jako je hygiena, jídlo a odpočinek. Největší prostor je věnujeme volné hře a pohybovým aktivitám ve třídě a herně a při pobytu venku na zahradě. Děti mají dostatek vhodných hraček (panenky, auta, kočárky, dřevěné a molitanové kostky, jednoduché stavebnice, skládačky a vkládačky, dětskou kuchyňku, nádobíčko, leporela, míče, obruče, odrážedla).

Zajišťujeme nabídku činností, ve které děti mohou rozvíjet smyslové vnímání, pohybové dovednosti, řeč, sociální zkušenosti, základní hudební, výtvarné a pracovní schopnosti.

Zajišťujeme snížení počtu dětí ve třídě.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky

6.1.1 Co přináší podzim

Název integrovaného bloku	Co přináší podzim
Oblast	Dítě a svět, Dítě a společnost, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika, Dítě a jeho tělo
Charakteristika integrovaného bloku	Během tohoto bloku se děti seznamují s prostředím mateřské školy, s novými kamarády, postupně si upevňují vztahy mezi sebou i dospělými a získávají představu o hodnotách přátelství a významu pozitivní atmosféry a prostředí pro život každého z nás. Děti se učí chápat a dodržovat pravidla, základní zdvořilostní návyky, respektovat jeden druhého a spolupodílí se na vytváření pozitivní atmosféry v mateřské škole. Cílem tohoto bloku je vést dítě k zájmu o poznávání rozmanitostí podzimní přírody, aktivitě, naučit ho využívat své nápady, poznatky a myšlenky tak, aby si dítě umělo poradit v běžných i náročných situacích. Děti si osvojí poznatky o svém těle, způsobech péče o své zdraví.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímá si (nového, změněného, chybějícího)
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou</p> <p>dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla</p>
<p>si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky</p>	<p>osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí</p>	<p>mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)</p> <p>rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých</p>
<p>dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky</p>	<p>získání relativní citové samostatnosti</p> <p>osvojení si věku přiměřených praktických dovedností</p>	<p>prožívat radost ze zvládnutého a poznaného</p> <p>odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory</p> <p>respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti</p> <p>zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami</p> <p>zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)</p> <p>zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		(starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
		ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
		navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	vytváření základů pro práci s informacemi	postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	poznat napsané své jméno poznat některá písmena a číslice, popř. slova sledovat očima zleva doprava sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	tomto společenství uznávané	situacích samostatně, jinak s pomocí) chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)

6.1.2 Zimní radovánky

Název integrovaného bloku	Zimní radovánky
Oblast	Dítě a svět, Dítě a společnost, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika, Dítě a jeho tělo
Charakteristika integrovaného bloku	Záměrem integrovaného bloku je rozvíjet komunikační schopnosti: vyjadřovat své pocity, dojmy a prožitky. Vnímat, přijímat a rozlišovat základní hodnoty uznávané v tomto společenství, rozlišovat, co je dobro a zlo, různé vlastnosti, emoce a na základě vlastní zkušenosti, představivosti a fantazie zaujímat názory a postoje. Děti se učí přemýšlet, řešit různé problémy, situace a seznamují se s možnými vlivy vnějšího prostředí. Integrovaný blok je zaměřen na rozvoj fyzických a psychických schopností dětí, poznatků a znalostí v souvislosti s ročním obdobím.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí;	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo		třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole všímat si změn a dění v nejbližším okolí
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	uvědomění si vlastního těla	pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu zachovávat správné držení těla
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zapívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu</p>	<p>vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat</p> <p>rozvoj společenského i estetického vkusu</p>	<p>vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)</p> <p>vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)</p> <p>zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)</p> <p>vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)</p>
<p>má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat</p>	<p>vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách</p>	<p>uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)</p>
<p>chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování</p>	<p>ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými</p>	<p>chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)</p> <p>bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.</p>

6.1.3 Jaro přišlo do vsi

Název integrovaného bloku	Jaro přišlo do vsi
Oblast	Dítě a svět, Dítě a společnost, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika, Dítě a jeho tělo
Charakteristika integrovaného bloku	Děti získají, prohloubí si, poznatky o místě, ve kterém žijí, o jeho rozmanitostech a přínosech, poznatky o rodině a mezilidských vztazích. Upevňují si kladné vztahy k lidem, povědomí o živé i neživé přírodě a váží si života ve všech jeho formách. Uvědomují si sounáležitost s přírodou, rozliší aktivity, které mohou planetě Zemi škodit, ale také ji chránit a tyto poznatky dokáží uplatnit v běžném životě. Důraz je kladen i na osvojení si poznatků důležitých k dodržování bezpečnosti.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	domluvit se slovy i gesty, improvizovat rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost,	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ubližování, agresivitu a lhostejnost		zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání	uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
		naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
		poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
		vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
		rozhodovat o svých činnostech
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
		sledovat a vyprávět příběh, pohádku
		formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
		porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřené aktuálnímu dění	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	Uvědomuje si rizika i přínosy využívání komunikativních prostředků, dokáže je využívat k získávání informací	praktických ukázek v okolí dítěte projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma utvořit jednoduchý rým chápat slovní vtip a humor učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
sí uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před	uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	jeho nebezpečnými vlivy	

6.1.4 Máme rádi sluníčko

Název integrovaného bloku	Máme rádi sluníčko
Oblast	Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět, Dítě a jeho psychika, Dítě a jeho tělo
Charakteristika integrovaného bloku	Záměrem integrovaného bloku je vést děti ke spolupráci, schopnosti spolu vycházet, domlouvat se, respektovat osobní odlišnosti, schopnosti a dovednosti a vážit si tak práce a úsilí druhých. Rozšiřuje poznatky dětí o životě v různých světadílech. Jiné kultury, rozdíly v životním stylu v různých zemích.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	rozvoj schopnosti sebeovládání	ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	rozvoj kooperativních dovedností	spolupracovat s ostatními
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod. pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky	ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	(koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnání pohybového aparátu a tělesných funkcí	drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	být trpělivý, realizovat a vyhodnocovat své cíle	zorganizovat hru vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	poznávání jiných kultur	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Integrované bloky jsou založeny na pravidelném střídání ročních období a spojení člověka s přírodou a jsou společné pro všechny třídy. Rozpracování integrovaných bloků obsahuje třídní vzdělávací program, který si paní učitelky na základě zohlednění specifik každé jednotlivé třídy, a to s ohledem na věk, potřeby a vývojové zvláštnosti dětí vytvářejí pro konkrétní třídu. Vzdělávací záměr integrovaného bloku paní učitelky v třídním vzdělávacím programu zpracovávají do jednotlivých témat, tvoří tematický plán, ve kterém uvedou časové období realizace daného plánu, kompetence, cíle a výstupy a konkretizují činnosti, které povedou k dosažení stanovených cílů. K naplnění záměru a cílů integrovaného bloku paní učitelky volí témata, která jsou vhodná pro děti v jejich třídě (respektuje věková specifika a potřeby dětí) a která jsou dětem blízká, vycházejí z jejich prožitků, z toho, co vidí kolem sebe, co se v daném ročním období děje, odehrává. Je na učitelce kolik témat k naplnění vzdělávacího záměru integrovaného bloku zvolí.

TVP také obsahuje pravidelné vyhodnocení realizace tematických plánů, dosažení očekávaných výstupů a zhodnocení integrovaných bloků po jejich ukončení.

7 Systém evaluace

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
1.1. Školní vzdělávací program	Funkčnost a soulad TVP - ŠVP - RVP PV, kvalita naplňování zvolených záměrů, vzdělávacího obsahu, naplňování cílů programu.	Formulář	Změny, inovace 1x ročně/dle potřeby	všichni pedagogičtí zaměstnanci
1.2. Jednotlivé tematické plány	Vyhodnotit naplnění stanovených záměrů v rámci zrealizované vzdělávací nabídky, stanovit případná opatření do dalšího, navazujícího tematického plánu v rámci integrovaného bloku.	záznam, konzultace učitelek, dle potřeby záznam do přehledu o rozvoji dítěte, záznam do tematického plánu, formulář, hodnotící tabulka každého dítěte	Vždy po ukončení tematického plánu.	všichni pedagogičtí zaměstnanci
1.3. Integrované bloky ŠVP	Vyhodnotit naplnění stanovených cílů v rámci zrealizované vzdělávací nabídky, stanovit případná opatření do dalšího tematického plánu v rámci integrovaného bloku.	písemný záznam – hodnotící list, konzultace učitelek, pedagogické rady, hodnotící tabulka	Po ukončení realizace daného integrovaného bloku.	všichni pedagogičtí zaměstnanci
1.4. TVP - zpracování a realizace TIB	Propojenost cílů a obsahu vzdělávání (činností), pestrost vzdělávací nabídky, činností.	Hospitace, rozhovor s učitelkami	hospitace - 1x za 3 měsíce + dle potřeby, rozhovor - jednou za 14 dní	vedoucí pracoviště MŠ
1.5. Hodnocení dětí	Systematické sledování vzdělávacího pokroku každého dítěte ve všech vzdělávacích oblastech. Efektivita navrhovaných opatření - zlepšování vzdělávacích výsledků.	portfolia, didaktické listy, dětské práce, popisy situací v poznámkovém sešitě a na zadní straně PL, přehled o rozvoji dítěte - pedagogická diagnostika, hodnotící tabulka - dosažení očekávaných	průběžně, 3 x za rok diagnostické listy (září, únor, červen), pololetní	všichni pedagogičtí zaměstnanci

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
		výstupů	hodnocení tříd (leden, srpen)	
2. Uplatněné metody, postupy, formy práce – vzdělávací proces	Zhodnocení vlastního průběhu vzdělávání z hlediska používaných metod a forem práce se záměry v této oblasti ve ŠVP.	Hospitace - hospitační arch, konzultace pedagogů, pedagogické porady, formulář	Průběžně, po ukončení tématu, závěrečné hodnocení na konci roku.	pedagogické pracovnice, vedoucí pracoviště mateřské školy
2.1. Práce pedagogů, sebereflexe	Uplatnění zkušeností s prací s ŠVP a tvorby vlastního TVP, z přímé práce s dětmi, zjistit, kde jsou největší nedostatky pedagoga i ŠVP, uplatnění nových poznatků z dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve vlastní práci, autoevaluace vlastního vzdělávacího procesu, autoevaluace ve vztahu k dalšímu osobnostnímu růstu.	Konzultace, pedagogické porady, hospitace (plán hospitační a kontrolní činnosti), dotazníky sebereflexe, hodnocení v rámci tematických plánů	průběžně + 2x za rok sebereflexe	pedagogické pracovnice, vedoucí pracoviště mateřské školy
2.2. Klima školy – zaměstnanci	Dodržování Školního řádu, Provozního řádu, Vnitřních směrnic MŠ	pedagogické rady a provozní porady	4 x za rok	vedoucí pracoviště MŠ
3. Podmínky ke vzdělávání - věcné, životospráva, psychosociální, organizační	Kvalita podmínek vzdělávání v porovnání s RVP PV.	dotazník, záznamy z pedagogických rad a provozních porad, rozhovory s rodiči, ankety,	červen	všichni zaměstnanci MŠ, vedoucí pracoviště MŠ
4.1. Spolupráce s rodinou	Kvalita spoluúčasti rodičů, úspěšnost zvolených metod, forem spolupráce.	rozhovory s rodiči, dotazníky, mimoškolní akce za účasti rodičů, spoluúčast při realizaci vzdělávací nabídky	červen	pedagogické pracovnice, rodiče – dotazníky
5. Inkluze	Vyhodnotit kvalitu a účelnost metod ve vztahu k práci s dětmi s podpůrnými opatřeními, zaměřit se na výpovědní hodnotu IVP a spolupráci s PPP a SPC.	konzultace učitelek, konzultace s rodiči, konzultace s odborníky z pedagogicko-psychologické porady, diagnostika dětí a jejich výtvarných prací, cílené pozorování, záznamy v	průběžně, závěrečná evaluace červen	pedagogické pracovnice, vedoucí pracoviště MŠ

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
		individualizovaných formulářích, zejména na základě diagnostiky a pozorování, vedení portfolia, vyhodnocení PO (formulář)		